

ПРОКОПІЙ МИКИТОВИЧ ГУДЗЕНКО (до 100-річчя від дня народження)

Цього року виповнюється 100 років від дня народження одного з провідних педіатрів України — доктора медичних наук, професора Прокопія Микитовича Гудзенка.

Народився П.М. Гудзенко 4 грудня 1913 року в с. Гончариха Катеринопільського району Черкаської області в селянській родині.

Після успішного закінчення Уманського медичного технікуму (1931–1934 рр.) у 1934 році вступив до Київського медичного інституту (КМІ) на санітарно-гігієнічний факультет. Після закінчення в 1939 році Київського медичного інституту працював лікарем-інфекціоністом у Хмельницькій області, потім служив лікарем у лавах Радянської Армії.

У період Великої Вітчизняної війни П.М. Гудзенко воював у складі партизанського з'єднання, яким командував депутат Верховної Ради УРСР С.А. Олексєенко. З'єднання діяло на території Хмельницької області.

Після закінчення Великої Вітчизняної війни Прокопій Микитович понад 20 років працював у Чернівецькій області: до лютого 1946 року завідувачем відділення обласної лікарні, із лютого 1946 року по вересень 1965 року — у Чернівецькому медичному інституті: асистентом, доцентом, із 1955 року — завідувачем кафедри педіатрії, а з 1962 по 1965 рр. він одночасно виконував обов'язки проректора з наукової та навчальної роботи.

П.М. Гудзенко в 1958 році успішно захистив докторську дисертацію на тему «Питання патогенезу та клініки туберкульозного менінгіту у дітей».

У 1965 році професор П.М. Гудзенко очолив кафедру факультетської педіатрії Київського медичного інституту ім. акад. О.О. Богомольця (нині кафедра педіатрії № 3 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця), якою він завідував до останніх днів свого життя. Із 1976 по 1978 рік професор П.М. Гудзенко — декан педіатричного факультету КМІ.

Професор Прокопій Микитович Гудзенко присвятив свою наукову діяльність проведенню фундаментальних досліджень із ряду важливих проблем: дитячого туберкульозу, дизентерії, стафілококових захворювань у дітей молодшого та старшого віку, дитячої нефрології, використанню молочнокислих су-

мішей для раціонального вигодовування здорових дітей першого року життя і як лікувального компонента в харчуванні хворих дітей, розробці нових високоефективних молочнокислих продуктів, місцевого застосування антибіотиків при вогнищевій інфекції лімфоепітеліального глоткового кільця, розробці нового напрямку в лікуванні вогнищевій інфекції верхніх дихальних шляхів стафілококової етіології — імуномодуляції місцевого імунітету.

Перу Прокопія Микитовича належать 153 наукові праці, у тому числі 8 монографій. Величезний педагогічний досвід та великий авторитет серед колег дозволив очолити авторський колектив професорів-педіатрів України з підготовки та видання підручника «Детские болезни» для студентів педіатричних факультетів СРСР. За друге видання підручника колективу авторів присуджено Державну премію УРСР. Упродовж 1970–1982 рр. П.М. Гудзенко був

головним редактором журналу «Педіатрія, акушерство та гінекологія».

Прокопій Микитович виховав велику школу вчених-педіатрів (професор Т.К. Набухотний, професор В.В. Бережний, професор Л.І. Чернишова, професор Ю.В. Марушко, д.м.н. М.І. Борисенко та ін.), які й нині продовжують працювати на ниві клінічної педіатрії. Під керівництвом професора

П.М. Гудзенка захищено 3 докторських та 24 кандидатські дисертації.

Професор П.М. Гудзенко приділяв багато уваги лікувально-консультативній роботі, щедро ділився своїм великим лікарським досвідом із колегами, практичними лікарями. Його безвідмовність у лікувальній роботі — приклад для колег. Будучи головним педіатром Міністерства охорони здоров'я України (1966–1970 рр.), П.М. Гудзенко з великим ентузіазмом впроваджував конкретні заходи профілактичного та лікувального характеру з поліпшення медичної допомоги дитячому населенню.

Професору П.М. Гудзенку була притаманна величезна працьовитість, людяність, чуйність, доброзичливість, за що він мав заслужений авторитет серед своїх численних учнів, студентів, співробітників і колег, пацієнтів та їх батьків.

Професор Прокопій Микитович Гудзенко завжди залишається в пам'яті численних учнів, лікарів-педіатрів, медичної спільноти як взірець науковця, лікаря, громадянина, людини з великої літери.

*Професор Ю.В. Марушко,
учні та колектив кафедри педіатрії № 3 НМУ
імені О.О. Богомольця □*